

MAANDBERICHTEN

VAN HET

Nederlandsche Zendelinggenootschap,

betrekkelijk de uitbreiding van het Christendom,
bijzonder onder de Heidenen,

VOOR HET JAAR 1882.

84ste Jaargang.

TE ROTTERDAM, BIJ

M. WYT & ZONEN,

Drukkers van het Nederlandsche Zendelinggenootschap.

Gedrukt voor rekening van het Genootschap.

vinden! Wij hebben alle redenen om zulks te vertrouwen, en twijfelen dan ook niet, of Mòdjò-warnò en de daarbij behorende gemeenten zullen van dien gemeenschappelijken arbeid schoone vruchten plukken.

De ramp op Savoe. (Berichten van Br. en Zr. TEFER.)

In ons Jaarverslag schreven wij: »Omtrent de zending op Savoe, met welke die op Soemba verbonden is, zijn wij in zorg». Die zorg berustte op het uitblijven van tijdingen. Nadat Zr. TEFER ons zeer ongunstige berichten had gezonden omtrent den toestand van haren Echtgenoot.

Wij hadden toen echter geen' grond voor eenig vermoeden, dat intusschen het eiland Savoe door een' hevigen orkaan geteisterd was, die binnen weinige uren eene algemeene verwoesting te weeg bracht. Een brief van Br. TEFER, gedagteekend 24 Maart, 1882 en door ons 15 Augustus, j.l. ontvangen, vermeldt daarvan het volgende:

»Een uitvoerig en, naar ik meen, belangrijk schrijven had ik gereed ter verzending met de Maart-boot, die wij heden wachtende zijn.

»Is die boot niet verongelukt in den orkaan, die Savoe den 19^{den} dezer van Zondag op Maandag nacht als te onderst boven keerde, dan geworden u door haar deze regelen ter geruststelling bij 't vernemen van elders, dat heel Savoe verwoest is. Dit is zoo, in letterlijken zin, maar toch zijn wij allen behouden, en de gemeente houdt zich voortreffelijk. Zij helpt, en lenigt, en steunt, en troost, en bemoedigt, waar zij dit maar eenigszins kan. De ramp trof letterlijk allen. De huizen zijn tegen den grond gesmakt en verbrijzeld, als weggevaagd. Slechts enkele, die eenigszins beschut stonden, hielden het uit, en herbergen nu allen, die in dien nacht als in een oogwenk van alles werden beroofd; want alles in de huizen werd verbrijzeld, ook dat, wat nog voor leeftocht diende, ging te loor. Men moet weten, dat de menschen hunne stroop in aarden vaten of groote potten bewaren en op den zolder bergen. Het is de leeftocht van den Savoenees voor een vol half jaar. Bij 't neêrsmakken der huizen in stikdonkeren nacht werd de leeftocht mede uitgestort en ging ten eenenmale verloren. Gelukkig hadden de bewoners, door angst gedreven, allen hunne huizen verlaten en zich gered, door zich bij hoopen te scharen om

een' boomstam, waarvan de kruin reeds tegen den grond lag, of was weggevoerd door den vreeselijken luchtstroom. Slechts enkelen vond men verpletterd onder ingestorte huizen of onder ontwortelde boomen. Maar dit bepaalde zich bij slechts enkelen, zoo als ik zeide. En dit is opmerkelijk genoeg; want er bestond vrees, dat gansche gezinnen in eigen huis hun graf zouden hebben gevonden.

»Ook wij bleven, Gode zij lof! allen gespaard. Slechts werden ik zelf en onze beide jongste kinderen voor een wjl begraven onder het ingestorte huis van goeroe MANIA. De kinderen kwamen er met lichte verwondingen af, doch mijne beide beenen werden gekneusd, zoo dat ik, voor eenigen tijd ten minste, het gebruik mijner beenen zal moeten missen. Ik zit nu onder dak, bij onzen Ouderling MARCUS LILOH, op eene matras, u deze letteren te schrijven. Ik heb veel pijn in beide beenen en kan in 't geheel niet staan.

»Ons huis is eveneens neêrgesmaakt. De gevolgen daarvan behoef ik niet te schrijven. Mijne vrouw was alleen te huis met haren broeder. Wij, de drie kinderen en ik, waren op Mania; de oudste om mij bij te staan bij onverhoede bloedstremming, de beide jongsten, omdat het met een voor hen een uitstapje was, niet zoo ver van Seba verwijderd.

»De algemeene nood, uit deze ramp onvermijdelijk ontstaande, zal zonder twijfel drukkend zijn. Christenen en heidenen echter ondervinden nu, na 't bedaren van den vreeselijken storm, dat alleen het Evangelie vermag te troosten in dezen toestand. De heidenen zeggen: »Wij hebben 't al te bont gemaakt'', en de christenen belijden: »Hij deed ons niet naar onze zonden en vergold ons niet naar onze ongerechtigheid, daar wij een even zwart verleden achter den rug hebben; want wij hebben voorheen van heeler harte met onze familieleden meê gedaan, vóór de Heer ons door 't Evangelie de oogen kwam openen''.

»De oudsten herinneren zich geene verwoesting aan deze gelijk. Men zit als opgepropt bij elkaar in de weinige wouingen, die staande bleven. Gelukkig heeft de regen opgehouden, en tracht men nog te redden wat te redden is.

»Later meer uitvoerig. Wij zijn voorloopig onder dak, en alles is bezig om hutten te bouwen.

Zr. TEFFER schreef later, i.d. 14 April j.l. aan den Director:

»De prauw, die den brief van TEFFER mede zou nemen, waarin hij u in haast schreef over den hevigen orkaan, die 19 Maart Savoe als verwoest heeft, zal straks vertrekken. Van morgen deed eene mailboot Savoe even aan. Ze zoekt sedert 14 dagen te vergeefs den stoomer »Banda'', die 24 Maart hier had moeten zijn, doch zeker vergaan is.

»De toestand is hier, en zeker overal, waar de orkaan woedde, zeer treurig. Boontjes en maïs mislukten dit jaar; wat de rijst zal geven, is nog niet te bepalen. De voorraad lekkere stroop werd bedolven onder de huizen, die instortten. Daarbij liggen de meeste toek-, klapper- en pinangboomen tegen den grond.

»Wilt u zoo goed zijn, zoodra mogelijk TWEE vaten meel te zenden; want er is hier geen voorraad van rijst, daar reeds twee jaren achtereen de oogst ongunstig was. Daar meubels en alles geheel verpletterd is, ging ook onze voorraad quinine verloren." Hier volgt verzoek om eenige medicijnen. Voorts schrijft Zr. TEFFER over heerschende ziekten: mazelen en dissenterie; en hoe hare dienstmeisjes zich stil en geloovig onder al het leed gedroegen, en sluit dan met de volgende opmerkelijke mededeeling: »De gemeente zelve kwam op het denkbeeld, eene collecte te houden, als dankoffer voor het behoud der menschenlevens. Zij bedraagt f 20,14½. Voorts werd f 200 voor het Nederlandsche zendelingennootschap van de Savoe-zending over het jaar 1881 bijgedragen."

Aan hare familie schreef Zr. TEFFER nadere bijzonderheden omtrent door haar geledene verliezen. Hun huis en de kerk waren geheel verwoest. Porcelain en aardewerk, schotels, borden, kopjes, enz., enz., kabinet, kasten, tafels, stoelen, ledikanten, enz. alles was totaal verbrijzeld. Kleëren en linnengoed, ofschoon dan vuil en uit het water gehaald, waren behouden gebleven. Dit laatste werd geschreven den 20sten Mei j.l.

Is het noodig hieraan nog een woord toe te voegen? Wij weten het, onze vrienden hebben deernis met het lot van eene bevolking, die zooveel geleden heeft; maar zij zullen zich ook met ons verblijden, dat het Evangelie den Savoeneezen kracht gaf, om hun leed moedig te dragen.

En zouden wij die Broeders en Zusters niet te hulp komen, nu de ramp, die Savoe trof, ons bekend is?